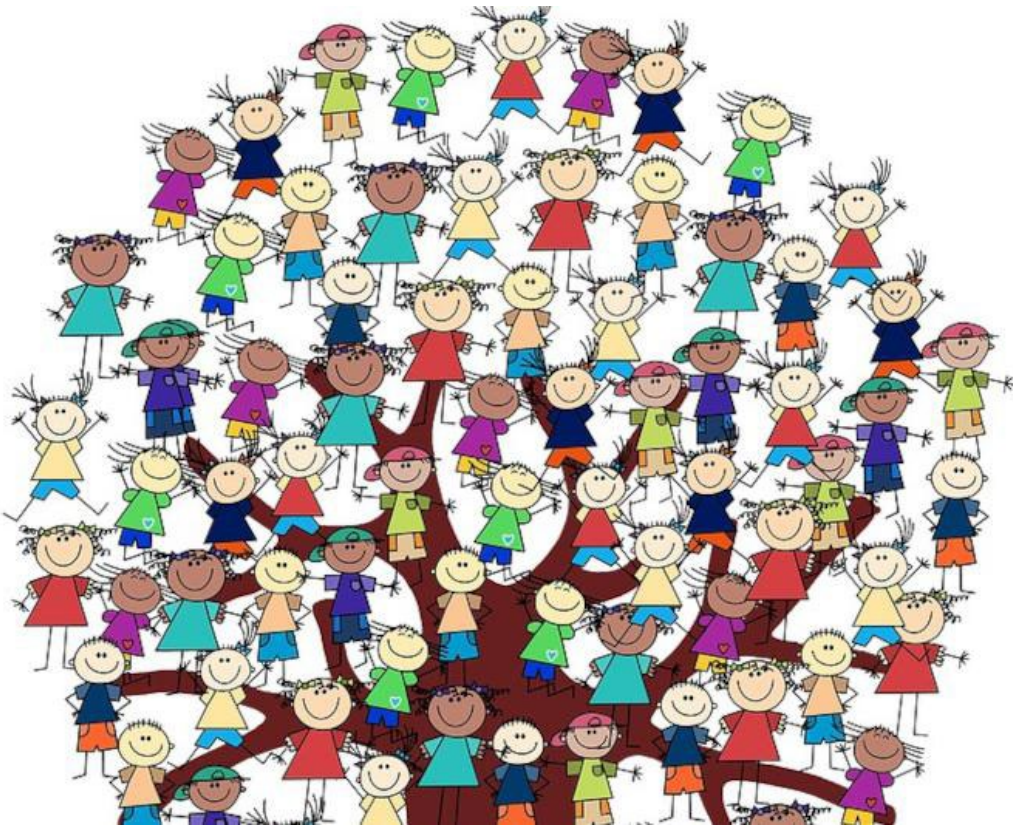


Inklusionsstrategi

Store Heddinge skole



Inklusion: En fælles opgave, et fælles ansvar

Børn skal opleve sig som en værdifuld deltager i det sociale og faglige fællesskab. Det er centralt for at lære noget og for at udvikle sig. Alle børn og unge har brug for at indgå i et fællesskab med pædagoger, lærere og andre børn og unge.

(Inklusionsudvikling.dk)

Indholdsfortegnelse

Redigeret maj 2023

Kerneværdi	3
Værdier	3
Vision Stevns kommune	4
Store Heddinge Skoles profil	4
Værdigrundlag for inklusion	7
Børnesyn	7
Inklusionsdefinition	7
Mål for inklusionsstrategien	8
Store Heddinge skoles teoretiske fundament	8
Tilgange	9
<i>Den Systemiske tilgang</i>	9
<i>Narrativ tilgang</i>	10
<i>Store Heddinge skoles metoder</i>	11
Kompetencer i det inkluderende læringsmiljø	11
<i>Relation og anerkendelse</i>	12
<i>Kendetegn ved relationskompetente handlinger</i>	13
Inklusion: En fælles opgave, et fælles ansvar	14
<i>Forældrenes rolle i inklusionsarbejdet</i>	14
<i>Medarbejdernes rolle i inklusionsarbejdet</i>	15
Implementering af inklusionsstrategi	16
Forslag til indsatsområder for inklusion i skoleåret 2023-2024	16

Kerneværdi

Store Heddinge Skoles kerneopgave er, i fællesskab, hele tiden at balancere i det faglige, pædagogiske og didaktiske arbejde.

Vi danner og uddanner livsduelige mennesker, der kan deltage og bidrage konstruktivt til fællesskaber.

Værdier

På Store Heddinge Skole anser vi nedenstående værdier for særligt vigtige for dannelse og uddannelsen på skolen.

Tryghed: At føle sig sikker og uden for fare. Tryghed fremmer, at man tør være en del af fællesskabet.

Tolerance: Viljen til at acceptere andre menneskers forskellighed. Tolerance fremmer fællesskabets betingelse.

Respekt: Anerkendelse af nogens eller nogets værdi. Respekt fremmer samhørighed og styrker fællesskabet.

Faglig progression: Den enkelte elev skal blive så dygtig, som han eller hun kan. Faglig progression fremmer den enkeltes fremtidsmuligheder.

Selvforståelse: Forståelse af sig selv - sin egen mentalitet og særlige karaktertræk i forhold til andre mennesker. Selvforståelse fremmer, at man kan regulere egen adfærd til fordel for fællesskabet.

Vision Stevns kommune

"Alle børn og unge udvikler sig til den bedst mulige udgave af sig selv."

Store Heddinge Skoles vision

Mennesket er socialt, og vores udvikling er tæt knyttet til vores sociale omverden, hvor relationer er bærende for fællesskabets samhørighed, og for dannelse af den tryghed, vi anser som en vigtig værdi for at kunne tilegne sig læring.

Alle har en grund eller årsag til at handle, som de gør. I et fællesskab har vi behov for tolerance og anerkendelse af forskellighed. Begge dele er et fælles anliggende, og stiller derfor krav til alle parter om at vise respekt.

Tryghed, tolerance og respekt er bærende for, at den enkelte kan opnå mulighed for faglig progression og derved de bedste forudsætninger for at opfylde fremtidsdrømme.

At forstå sig selv og ens egen rolle i fællesskabet, er basis for, at vi kan danne positive relationer, og lukker cirklen i de 5 værdier, som alle influerer på hinanden og danner fundamentet for fællesskabets virke.

Store Heddinge Skoles profil

På Store Heddinge Skole arbejder vi ud fra, at relationer er fundamentet for fællesskabet, dannelse og uddannelse. Vi er optaget af, at alle har en grund til at gøre det de gør, og at forståelsen ligger i at kende og anerkende hinandens udgangspunkter for handling. Hermed ikke sagt at alt er tilladt, men ved at forstå hinanden kan vi i dialog skabe et fælles ståsted for forståelse og handling.

På Store Heddinge Skole er det de voksnes ansvar, at elever lærer, og at elever har det godt. I takt med at eleverne bliver større, øver vi i, at de gradvist får et medansvar.

Ansvar er også forældrenes. Ud over at have ansvar for samarbejde med skolen, har forældrene ansvaret for, at deres barn møder stabilt ind i skolen, og møder skoleparat.

Store Heddinge Skole vægter forældresamarbejdet højt, og vi vægter forældrenes samarbejde, indbyrdes, højt. Børnenes læring og klassens trivsel er et fælles ansvar.

Skolens overordnede opgave er at gøre eleverne klar til en ungdomsuddannelse. Derfor er hovedopgaven at understøtte elevernes faglige, personlige, sociale og praksisfaglige kompetencer, med udgangspunkt i de rammer og vilkår som er politisk besluttet.

Skolen skal sikre, at eleverne skal tilegne sig viden, færdigheder, holdninger og kvalifikationer, som skal give dem mulighed for at deltage i samfundet og demokratiet.

Skolen skal bidrage til at skabe selvværd, selvtillid, livsglæde, livsmod og livsvilje.

Skolen arbejder for, at eleverne udvikler en god selvforståelse, og hjælper dem til at acceptere sig selv på godt og ondt, samtidig med at de får en god indlevelsessevne og et godt forhold til andre mennesker.

Skolen er for alle, og derfor skal skolen bidrage til, at alle bliver den bedste udgave af sig selv, uagtet ens sociale eller personlige udgangspunkt.

Fokus i indskolingen er, at eleverne her lærer hvordan man går i skole sammen med andre. Det handler blandt andet om at lære skolefagenes basis, herunder læsning og regning, samt at øve skoleparathed. Derudover lærer eleverne at følge fælles beskeder, at indgå i læringsfællesskaber, udvikle selvstændighed og blive en god ven.

Fokus på mellemtrinnet er, at videreføre og videreudvikle de færdigheder som er påbegyndt i Indskolingen. På mellemtrinnet vil elevernes oplevelse af praktisk/ musiske

fag udvides, og derved en udvidelse af denne læringsdimension. Eleverne vil i de sidste mellemtrinår blive prøvet i at tage mere og mere ansvar for egen læring.

Fokus i overbygningen er at bygge videre på faglige, personlige, sociale og praksisfaglige kompetencer. Målet for overbygningen er overgangen til ungdomsuddannelserne, og derfor øges målrettetheden proportionelt med årgangen, herunder også arbejdet med at ansvarliggøre eleverne mest muligt, afstemt efter den enkeltes modenhed. Fagligheden er i højsædet, og i overbygningen er vi fokuseret på, at alle elever bliver klar til de afsluttende prøver, og får de bedste og mest trygge betingelser for en god afslutning på folkeskoleforløbet.

Fokus i specialklasserækkerne er at være ambitiøse på elevernes vegne. Opgaven er at finde og udløse de potentialer, der er hos den enkelte, så eleverne får de bedste muligheder for at opfylde egne drømme.

De tre niveauer af specialklasser følger intentionerne for de enkelte skoleafdelinger – indskoling, mellemtrin og overbygningen. Det særlige er, at arbejdet med fokuspunkterne er ekstra tilrettelagt til den enkeltes zone for nærmeste udvikling, og i specialklasserækken er der et ekstra og særligt fokus på livsduelighed, som bidrag til den faglige, sociale, personlige og praksisfaglige kompetenceudvikling.

Specialklasseelever på 9. årgang går til afsluttende prøve i de fag, som forældre, lærere, vejledere og eventuelt PPR har aftalt, at eleven har det faglige niveau til. Fag, som ikke afsluttes med prøve, vurderes på anden vis.

Værdigrundlag for inklusion

At være inkluderet er en værdi i sig selv, der fremmer tolerance og mangfoldighed. Sådan bliver mangfoldigheden bærende for demokratiet.

”Inklusion handler om barnets oplevelse af at være en del af det sociale og faglige fællesskab” (UVM 2017).

Derfor er vores mål på Store Heddinge skole til stadighed at udvikle en inkluderende skole, som bygger bro mellem mennesker. En sådan skole er det største forpligtende fællesskab, vi som mennesker kommer til at indgå i. Sådan en skole vil vi gerne være. I den inkluderende skole lærer børn at håndtere og agere i forskelligheder. Det er dét, man også lærer i den inkluderende skole. Det er vigtigt, at alle aktører i og omkring Store Heddinge skole ser og oplever værdien i og bidrager til udviklingen af den inkluderende skole.

Børnesyn

Børn gør det godt, når de kan!

Skolens personale har ansvaret for at skabe en skole, hvor alle børn trives og udvikler sig mest muligt både personligt, socialt og fagligt.

Inklusionsdefinition

Inklusion er en vedvarende proces, hvor vi, som medarbejdere, hele tiden har fokus på at udvikle fællesskaberne og børnenes evne til at indgå i dem.

I vurderingen af hvorvidt børnene er inkluderet, tillægger vi på Store Heddinge skole udover fagpersonernes vurdering også børnenes og forældrenes oplevelser af inklusion både fysisk, socialt og fagligt stor vægt.

Mål for inklusionsstrategien

Mål for Store Heddinge skoles inklusionsstrategi er:

- At flest mulige børn og unge trives, deltager i og får udbytte af almenmiljøets fællesskaber.
- At alle afgangselever har mulighed for at tilmelde sig, starte og afslutte en ungdomsuddannelse.
- At skolen systematisk har fokus på elevernes faglige progression.

Store Heddinge skoles teoretiske fundament

Det kræver en fælles referenceramme hos skolens personale og et fælles værdigrundlag at skabe en mere inkluderende skole. På Store Heddinge skole tager vi udgangspunkt i den socialkonstruktionistiske forståelse, hvor den grundlæggende antagelse er, at selvet og identiteten skabes i sociale processer gennem sprog, relationer og diskurser. Det systemiske og narrative perspektiv tager udgangspunkt i denne forståelse.

Store Heddinge skoles teoretiske fundament er derfor en systemisk og narrativ tilgang med et særligt fokus på relationsarbejdet.

Den systemiske og narrative tænkning giver mulighed for nye måder at anskue problemer på, og giver os redskaber til at tackle hverdagens udfordringer.

Tilgange

Den Systemiske tilgang

Grundtanken i den systemiske forståelse er, at et problem ikke kan løsrives fra dets helhed. Der skal arbejdes med hele systemet: et problem kan ikke ses isoleret, men skal ses i konteksten.

Der er i den systemiske forståelse fokus på relationen.

Opfattelsen af virkeligheden, ses i den systemiske forståelse som forskellig. Vi oplever/forstår ikke verden ens, men ud fra de oplevelser og erfaringer vi har med os (autopoiese).

Der er altså ikke en objektiv virkelighed, men mange forskellige virkeligheder.

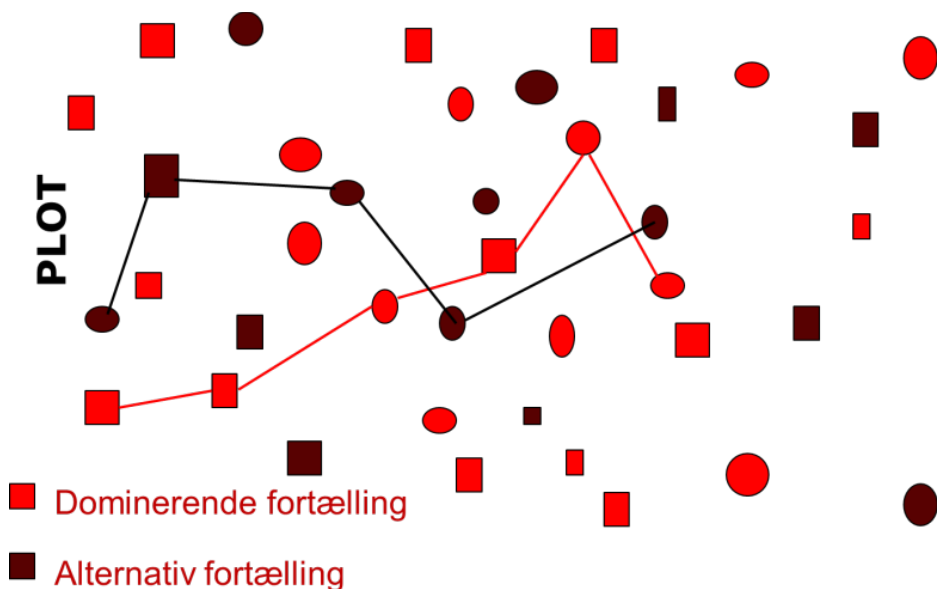
Når vi arbejder systemisk, er det vigtigt at tænke i relationer, sammenhænge og helheder. Vi skal ikke finde årsagerne til et problem, men de sammenhænge hvori problemet opstår. I den systemiske tanke anskuer vi ikke problemet som iboende hos barnet, da vi ikke kan se problemet isoleret fra den kontekst, barnet er i. Der arbejdes således ud fra et cirkulært verdenssyn, hvor man anser verden som kompleks, og en bestemt begivenhed kan afføde mange forskellige virkninger og omvendt. Vi kan aldrig vide, hvordan et system vil reagere på en given påvirkning.

Relationen går for så vidt forud for alt andet, idet ethvert system først bliver til som noget særligt i relationen til et andet system" Bateson (1904-1980)

Narrativ tilgang

Begrebet narrativ henviser til fortællinger, fortællinger som er meningsbærende. Vi har alle brug for at navigere og skabe mening i vores liv. Det gør vi ved hjælp af narrativer (fortællinger), og det er igennem disse fortællinger, vi konstruerer os selv og vores omgivelser. Vi forstår altså os selv og vores omgivelser gennem fortolkninger og fortællinger. Sproget er medskabende, og har derfor stor indflydelse på vores forståelser og måder at handle på.

Der findes altid alternative fortællinger. Det er i den narrative tænkning vigtigt at få flere historier og perspektiver frem. Hvis det kun er den dominerende historie, der fortælles, forhindrer vi et perspektivskifte og begrænser vores handlemuligheder. De alternative historier opbygger en anden forståelse, et andet perspektiv og bibringer nye handlemuligheder.



John Winkler
Jacob Følke Rasmussen' Narrativ Praksis i Skolen' 2012, s 82 ff

Store Heddinge skoles metoder

I den daglige undervisning anvendes der af lærerne flere forskellige metoder, tilgange og strategier.

Elevsamtaler gennemføres to gange om året.

Til at vurdere elevernes egne oplevelser af inklusion, kan anvendes IC3 model, spørgeskema fra trivsel.dk, materialer fra Børns Vilkår eller egne materialer.

Alle medarbejdere på Store Heddinge Skole arbejder med en tydelig klasseledelse og struktur. Al inklusions- og trivselsarbejde tager udgangspunkt i det enkelte klasseteams tydelige klasseledelse og struktur.

Kompetencer i det inkluderende læringsmiljø

Inklusionsarbejdet er uforudsigelige situationer og dilemmafyldte, hvor situationen altid kunne have været håndteret anderledes. Det er et konstant afbalanceret hensyn til det fælles og hensyn til det individuelle, hvilket stiller krav til læringsmiljøets strukturering og fleksibilitet.

Et vigtigt element er derfor kompetenceudvikling af skolens medarbejdere og andre relevante personer.

Der peges i forskningen på relationskompetence, anerkendende tilgang og klasseledelse som vigtige og centrale elementer for at fremme trivsel og et inkluderende læringsmiljø.

Relation og anerkendelse

Relationer og kvaliteten af relationerne er central for elevernes udvikling.

Gode relationer bygger på tillid og anerkendelse. Uden anerkendelse kan eleverne ikke udvikle sig fuldt ud. At blive set, hørt og anerkendt er derfor centralt i skolens daglige arbejde med eleverne. En positiv kontakt får os til at føle os godt tilpas, trygge og betydningsfulde.

En anerkendende relation styrker selvværdet og har en positiv effekt på elevernes selvbillede samt deres måde at se fremtidens udfordringer på.

"Man bliver skabt af den anerkendelse, man får. Og man bliver skabt af den anerkendelse, man ikke får."

Der er 5 elementer, som skal være til stede, når der arbejdes ud fra en anerkendende relation:

Kendetegn ved relationskompetente handlinger

Nærer 3 psykologiske behov:



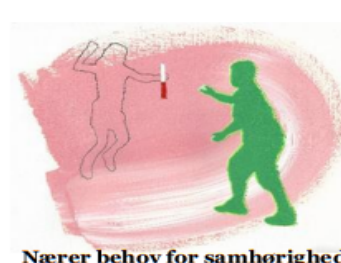
Nærer behov for autonomi:

- Den voksnes smittende engagement
- Vedkommende aktiviteter
- Anslag i "børnehøjde", der giver børnene lyst til at rette opmærksomheden mod den voksne/mod aktiviteten
- Aktiviteter af betydning for børnene selv eller for andre
- Krav og regler fremstår meningsfulde for børnenes perspektiv
- Lader børnene finde egne løsninger
- Giver valgmuligheder
- Forsøger at sætte sig i børnenes sted
- Giver plads til undrende spørgsmål og spontane ytringer
- Bruger børnenes signaler – fx modstand, uro eller passivitet – som værdifuld information
- Forholder sig åbent til børnenes initiativer, og aktivitetens progression styres også af børnenes initiativer
- Verbal og non-verbal adfærd er inviterende og ikke-kontrollerende



Nærer behov for kompetence:

- Skaber overskuelig struktur
- Stiller opgaver klart og tydeligt, fx via model- lering, og forsøger at sikre, at alle er med
- Bringer børnenes forforståelse i spil
- Udtrykker positive forventninger
- Afbøder usikkerhed så børnene ikke føler sig forkerte – fx ved at hilse fejl velkomne
- Ledsager ord med hjælpsom gestik
- Bruger "henimod-sprog" i stedet for "væk- fra-sprog" – giver handlings-alternativer
- Stiller differentierede spørgsmål
- Fastholder opmærksomhed på den/det, der skal være i fokus
- Stiller optimalt udfordrende opgaver
- Vender tilbage til den, der havde noget at sige
- Aktive og skabende opgaver hvor krop og/ eller forestillingsevne er i bevægelse
- Variation der styrker børnenes opmærksom- hed
- Gentagelse og genkendelighed
- Giver feedback der muliggør, at børnene kan opleve at lykkes
- Udtrykker glæde over børnenes bestræbelser og resultater
- Udvider børnenes begrebsverden



Nærer behov for samhørighed:

- Engagerer sig på lige fod med børnene – gensidigt engagement i fælles tredje
- Giver anerkendende feedback
- Bidrager til en god stemning (grin, venlighed, hjælpsomhed og positiv feedback)
- Gensidig glæde ved samværet (nævner hinandens navne, fysisk nærhed, blikkontakt, opsøger hin- anden)
- Viser interesse i børnene
- Deler ud af sig selv
- Bruger humor
- Fællesskabende didaktik
- Børnene må kommunikere med hinanden
- Dynamisk øjeblik
- Børnene vil gerne efterleve fag- personens forventninger/regler



Udtrykker afstemmere:

- Mimik: Smil; Latter; Blik rettet mod børnene; Spejling
- Gestik: Venlig berøring; Hovedet på skrå; Spejling
- Tonefald: Varieret; Opadgående; Lyst
- Ordvalg: Venligt uden sarkasme; Spejling; Optag; Timing i turgivning og -tagning; Humor
- Aktiv lytten med positive tilkendegivelser, nikken, små ord, hovedet på skrå m.m.
- Position: I øjenhøjde med børnene; Bevæger sig rundt mellem børnene
- Afbødning eller reparation af fejlfestemning

Handler omsorgsetisk:

- Tilgodeser fysiske behov
- Hjælper børnene med at løse konflikter
- Viser børnene respekt (afviser, ydmyger, bebrejder ingen)
- Stiller autentiske spørgsmål, der giver oplevelser af, at der er brug for børnene i aktiviteten
- Sætter barnet før reglen
- Indgår i dialog med børnene
- Bekræfter noget positivt i børnene og fokuserer ikke kun på deres eventuelle negative adfærd
- Viser sig som værdig rollemodel udtrykkende et højt etisk ideal, fx med sammenhæng mellem ord og handling og åbenhed om egne fejl
- Børnene kan praktisere et etisk ideal ved at bidrage til omverden – kammerater, skolen/daginstitutionen og lokalsamfundet



© 2020 Relationskompetence v/ Louise Klinge. Alle rettigheder forbeholdes.

Kilde:

<https://static1.squarespace.com/static/5640b75fe4b0bd41b34412e7/t/60210c60dbf9e00c73a4941f/1612778593733/Oversigt+over+kendetegn+ved+relationskompetente+handlinger+-+1+1x+A4.pdf>

Vi skal kunne sætte os i den andens sted, skifte perspektiv og rumme vores forskelligheder. Vi skal anerkende at vi har forskellige udgangspunkter og opfattelser. Vi bliver på egen banehalvdel.

Inklusion: En fælles opgave, et fælles ansvar

I arbejdet med en inkluderende skole er det vigtigt, at alle parter samarbejder og tager et fælles ansvar.

Forældrenes rolle i inklusionsarbejdet

Forældrene er en vigtig og central ressource i understøttelsen og opbakningen af børnenes trivsel på skolen; både egne og andres børn. Forældrene er med til at lære deres barn, hvordan det håndterer og anerkender forskelligheder. Når mor og far prioriterer og har blik for fællesskaber og engagerer sig, så medvirker de til at flere børn og unge inkluderes i disse fællesskaber.

Forældrene skal derfor allerede ved det første forældremøde inddrages og sammen med de andre forældre drøfte vigtigheden af at tænke og handle inkluderende.

For at inklusionen kan lykkes, kræves det derfor af Store Heddinge skoles forældre at:

- Forældrene taler anerkendende og konstruktivt om skolens personale, elever og andre forældre i deres barns påhør.
- Forældrene tager kontakt og kommunikerer med barnets lærere, når der er problemer.
- Forældrene bakker op om skolens fællesskab ved at deltage i forældremøder, skole/hjem-samtaler og andre fælles arrangementer.
- Forældrene støtter op om, at alle elever i klassen kan deltage i private arrangementer.

Medarbejdernes rolle i inklusionsarbejdet

Medarbejderne og ledelsen skal sigte mod, at alle børn bliver aktive deltagere i de inkluderende fællesskaber. Gennem fælles værdier for inklusion skal der arbejdes målrettet på at understøtte de inkluderende fællesskaber.

Det skal tilstræbes, at alle medarbejdere arbejder og bliver inspireret gennem blandt andet aktionslæringsforløb, og at AKT understøtter dette arbejde.

For at inklusionen kan lykkes, kræves det af Store Heddinge skoles medarbejdere at:

- De samarbejder, særligt omkring klasseteamet.
- De tager ansvar for relationen, også når det er svært.
- De er ansvarlige for at reetablere en positiv relation efter en given konflikt.
- De forstår at elevers handlinger er meningsfulde.
- De arbejder metodisk og systematisk.
- De kan reflektere sammen.
- De er kreative.
- De er mulighedsorienterede.
- Deres vidensniveau er højt.
- De ser sig selv som ledere af klassen (klasseledelse).
- De tilpasser sig løbende deres målgruppe.
- De organiserer undervisningen dynamisk.
- De er kreative og klar til forandring (når forandring kræves).
- De holder fast i traditioner (når traditioner kræves).

Implementering af inklusionsstrategi

Store Heddinge skoles inklusionsstrategi skal være kendt af alle medarbejdere, forældre og skolebestyrelse, og der skal være et fælles ejerskab af den inkluderende kultur på skolen. Der skal være klare forventninger til medarbejderne. Inklusionsindsatsen og opgaverne skal fremgå tydeligt for alle involverede.

Det er ledelsens, medarbejdernes og forældrenes fælles ansvar at skabe inkluderende fællesskaber for alle

Hvert år i december tages inklusionsstrategien op i PU og der planlægges indsatsområder, målsætning for det kommende skoleår og der udarbejdes et årshjul for inklusion.

Forslag til indsatsområder for inklusion i skoleåret 2023-2024

Kommunalt niveau:

- I forbindelse med "Sammen om børnene", kan forventes oplægsrække/ kurser

Skoleniveau:

- Oplæg om skolevægning og angst ved PPR
- Forældresamarbejde: Overgange/ overdragelse, to- sprogs elever, Bevarelse/ opbygning af den gode dialog, ny tilgang til forældremøder
- Kursus i systemisk teori (Herefter narrativ teori)
- Uddannelse i teamsamarbejde fx aktionslæring omkring teamsamarbejde
- Fokus klasserumsledelse og struktur i undervisningen
- Der udarbejdes en forældrepjece om Store Heddinge skoles inklusionsstrategi, som fremlægges på det første forældremøde.
- Aktionslæring videreføres og implementeres som en del af arbejdet med udsatte børn i skolen samt udvikler lærernes kompetencer.